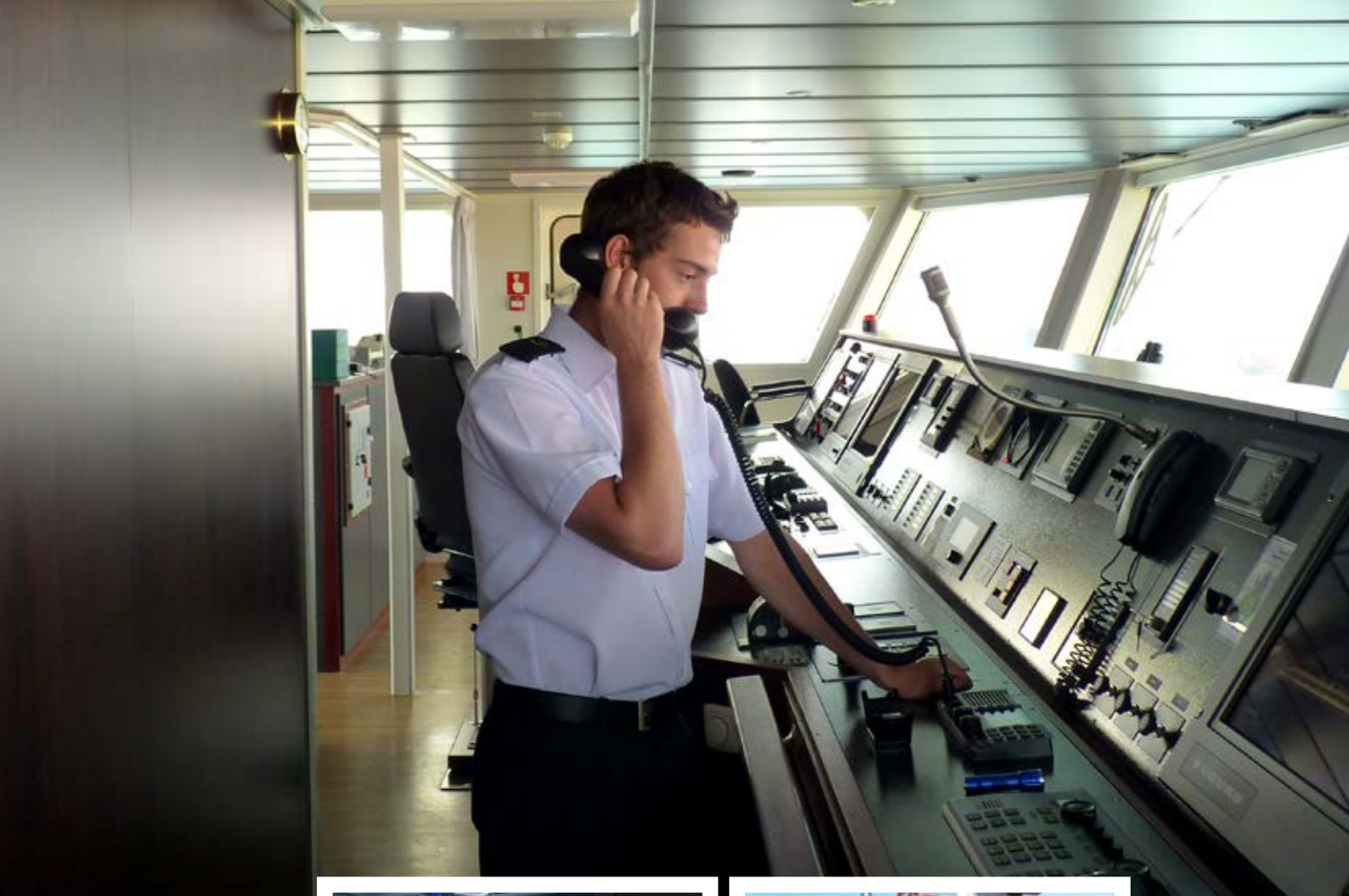

Opas merenkulkualan ammatilliseen
ja oppisopimuskoulutukseen liittyvistä
nykyisistä EU:n rahoitusohjelmista.

Vastuu tämän oppaan tiedoista ja kannanotoista on täysin laatijalla.

Tässä oppaassa olevat tiedot ja kannanotot eivät välttämättä vastaa työmarkkinaosapuolten tai Euroopan komission näkökantaja.

Johdanto

Tämä opas on tuotettu osana hanketta VP/2015/001/0148 "Toimialakohtaisen työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun työohjelman osien täytäntöönpano meriliikennettä varten" (ECSA-ETF).

Koulutus ja työharjoittelu ovat merenkulkualan selkäranka, koska ala on riippuvainen hyvin koulutetusta miehistöstä ja henkilöstöstä. Aluksilla olevan miehistön jäsenten koulutusvaatimukset on määritelty kansainvälisellä tasolla STCW-yleissopimuksessa. Nämä vaatimukset koskevat säännöllisiä yleissivistäviä ja ammatillisia koulutusohjelmia ja samanaikaisesti nykyisten työntekijöiden uudelleen koulutusta tai heidän taitojensa parantamista. Yleissopimus asettaa myös vaatimuksia aluksilla tehtävälle harjoittelulle. Lisäksi laivan varustamot haluavat tarjota vapaaehtoisia STCW-koulutusohjelmia nykyisille merenkulkijoille, jotta he voisivat tehdä uran muutoksen.

Vaikka yleissivistävä ja ammatillinen koulutus ovatkin merenkulkualan selkäranka, usein puuttuu riittävät taloudelliset resurssit tarvittavan koulutuksen vakiinnuttamiseksi. Kansallisella tasolla rahoitusjärjestelmiä voi olla saatavilla, mutta usein ne ovat vain merenkulkualan keskeisten sidosryhmien tiedossa. Vaikka Euroopan komissio on ottanut käyttöön useita rahoitusjärjestelmiä, joista olisi mahdollisesti hyötyä merenkulkualalle, ne eivät ole yleisesti tiedossa tämän toimialan sisällä. Tämä opas antaa yleiskatsauksen näistä järjestelmistä ja niiden mahdollisista eduista yleissivistävään, ammatilliseen ja oppisopimuskoulutukseen. Saatavilla olevasta rahoituksesta annetun yleiskuvan lisäksi opas tarjoaa ohjeita siitä, kuinka rahoitusta voi hakea Euroopan komissiolta tai valtuutetuilta kansallisilta toimistoilta.

On useita rahoitusvälineitä, jotka eivät tue suoraan yleissivistävään, ammatilliseen tai oppisopimuskoulutukseen liittyviä toimia, mutta voivat tukea kyseisiä toimia osana kokonaisvaltaista hanketta. Tämä opas alkaa antamalla yleiskatsauksen merenkulkualan liittyvään yleissivistävään, ammatilliseen ja oppisopimuskoulutukseen saatavilla olevista rahoitusvälineistä. Erillinen luku määrittelee rahoituksen, jossa yleissivistävä, ammatillinen ja oppisopimuskoulutus voisivat olla osa suurempaa hanketta.

Luku 2 antaa yleiskatsauksen oppaan käyttäjille, jotta he voivat löytää rahoitusmahdollisuuksia toimintatyypin mukaisesti.

Rotterdam, 31. tammikuuta 2017

Jaap Gebraad

Stichting STC-Group
Board Secretary
Lloydstraat 300
3024 EA Rotterdam
Alankomaat

Matkapuhelin: 0031-610781956

Sähköposti: Gebraad@stc-r.nl

Sisältö: Gebraad@stc-r.nl

Kaikki oppaan kuvat on luovuttanut STC-Group.

Sisältö

1. Johdanto	2
2. Suoritettu tutkimus	4
3. EU:n rahoitus	6
» EU:n rahoitus kulttuurin, koulutuksen ja nuorison aloilla	6
» Erasmus+	6
» Erasmus+ yksityishenkilöille	6
» Erasmus+ organisaatioille	6
4. EU-rahoitus alueiden ja paikallisen kehityksen alalla	14
» Euroopan sosiaalirahasto (ESR)	14
5. EU-rahoitus maatalouden, kalatalouden ja elintarvikealalla	16
» Euroopan meri- ja kalastusrahasto (EMKR)	16
6. EU-rahoitus työllisyyden ja sosiaalisten perusoikeuksien alalla	17
» Pilottihanke pitkän aikavälin liikkuvuuteen oppisopimusoppilaille	17
» Sijoittaminen Euroopan nuoriin (tulevat aloitteet)	18
7. Muita EU:n rahoitusvälineitä	19
» Horisontti 2020	19
» Verkkojen Eurooppa-väline (CEF)	20
8. Päätelemät	21
9. Liite A: Erasmus+ - ohjelmaan osallistuvat maat	21
10. Liite B: Yleiskatsaus kontakteista rahoitusohjelmakohtaisesti	21

1. Suoritettu tutkimus

Tämä opas keskittyy EU:n rahoitusvälineisiin, joita on saatavilla merenkulkualaan liittyvään oppisopimuskoulutukseen ja työharjoitteluun. Yleensä EU:n rahoitus yleissivistävään, ammatilliseen ja oppisopimuskoulutukseen koskee kaikkia EU:n teollisuuden aloja Europe 2020 strategian¹ sekä Uuden osaamisen ja työllisyyden Europe² -ohjelman mukaan. Yleissivistävä, ammatillinen ja oppisopimuskoulutus voivat olla erottamaton osa suurempia hankkeita, jotka keskittyvät esim. uusien teknologien soveltamiseen merenkulkualalla, jolloin nykyisiä ja tulevia työntekijöitä on koulutettava käyttämään niitä. Tämän tyyppisten toimintojen sisällyttäminen pidentäisi kuitenkin opasta niin, että siitä tulisi laaja EU-rahoituksen käsikirja. Lukijoiden tueksi joitakin tärkeimpiä kuljetusalalle saatavilla olevia rahoitusvälineitä on kuitenkin lisätty ja viitattu yleissivistävien, ammatillisten ja oppisopimusohjelmien sisällyttämiseen näihin toimintoihin.

Tutkimus alkoi kirjallisen aineiston tutkimuksella saatavilla olevista EU:n rahoitusvälineistä. Ne luetellaan luvussa 2. Tutkimustulokset esitetään luvuissa 3, 4, 5, 6 ja 7. Lisäksi kokouksia pidettiin työllisyysasioiden pääosaston, ammatillisen koulutuksen, oppisopimus- ja aikuiskoulutuksen yksikön edustajien sekä Mare PO:n edustajien kanssa ”siniseen talouteen” tarvittavista ammattitaidoista. Oppaan sisältö on tarkistettu, jotta se olisi täydellinen merenkulkualan yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen soveltuvuuden suhteen. Uusia rahoitusmahdollisuuksia saattaa kuitenkin tulla lähitulevaisuudessa. Ne sisällytetään oppaan päivitettyyn versioon.

¹ http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_en.htm
² <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>

2. EU-rahoitus

Seuraavissa luvuissa annetaan yleiskuva periaatteista, joita yleensä sovelletaan EU:n rahoituksessa, jota on saatavilla merenkulkualan oppisopimuskoulutukseen ja työharjoitteluun, sekä yleiskuva hakuprosessista. Lisäksi annetaan yhteenveto rahoitusjärjestelyistä, jotka eivät tue suoraan edellä mainittuja toimintoja, mutta jotka voivat olla osa suurempaa EU:n rahoittamaa aloitetta.

Euroopan komissio myöntää suoraan osarahoitusta tukemalla hankkeita tai organisaatioita, jotka parantavat EU:n etuja ja/tai myötävaikuttavat EU-ohjelman tai politiikan³ täytäntöönpanoon. Kiinnostuneet osapuolet voivat hakea vastaamalla ehdotuspyyntöihin. Euroopan komissio myöntää tukea seuraavilla yhteiskunnan aloilla:

- ✓ Maatalous, kalastus ja elintarvike;
- ✓ Liiketoiminta;
- ✓ Kulttuuri, opetus ja nuoriso;
- ✓ Talous, rahoitus ja verotus;
- ✓ Työ- ja sosiaalioikeudet;
- ✓ Energia ja luonnonvarat;
- ✓ Ympäristö, kuluttajat ja terveys;
- ✓ Ulkosuhteet ja ulkoasiat;
- ✓ Oikeus, sisäasiat ja kansalaisoikeudet;
- ✓ Alueellinen ja paikallinen kehitys;
- ✓ Tiede ja teknologia;
- ✓ Kuljetus ja matkustus;
- ✓ Muu (audiovisuaali, viestintä, konferenssitulkin koulutus, media ja tilastotiede).

Monet näistä alueista tarjoavat mahdollisuuksia yleissivistävään, ammatilliseen ja oppisopimuskoulutukseen **merenkulkualalla**. Seuraavilla sivuilla niitä selvitetään tarkemmin. Lisäksi jotkut ohjelmat tarjoavat mahdollisuuksia hankkeille, joissa merenkulkualan yleissivistävä, ammatillinen ja oppisopimuskoulutus voivat olla yhtenä osana. Yhteenveto saatavana olevasta rahoituksesta koulutukseen ja oppisopimuskoulutukseen näkyy kuvassa sivulla 7.

Rahoitus	Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus	Oppisopimus	Varustamot	Ammattiliitot	Yleissivistävät ja ammatilliset oppilaitokset	Rahoitus-laitos
Erasmus+ KA1	X	X			X	Katso Liite A
Erasmus+ Strateginen kumppanuus	X	X	X	X	X	Katso Liite A
Erasmus+ Osaamis-yhteenliittymä	X	X	X	X	X	EACEA
Erasmus+ Alakohtaiset taitoyhteenliittymät	X	X	X	X	X	EACEA
ESR	X	X	X	X	X	Katso luku 4
Pilottihanke pitkän tähtäimen liikkuvuudestaoppisopimus-oppilaille		X			X	PO EMPL

Kuva 1: Rahoitusvälineet, jotka tällä hetkellä ovat saatavilla merenkulkualan koulutukseen ja oppisopimuskoulutukseen

³ http://ec.europa.eu/contracts_grants/grants_en.htm

3. EU:n rahoitus kulttuurin, koulutuksen ja nuorison aloilla

Erasmus+ on EU-ohjelma, joka tukee yleissivistävää ja ammatillista koulutusta, nuorisoa ja urheilua Euroopassa. Sen 14,7 miljardin euron budjetti tarjoaa mahdollisuuden yli miljoonalle eurooppalaiselle opiskella, harjoitella, saada kokemusta ja olla vapaaehtoistyössä ulkomailla⁴.

Erasmus+ tarjoaa rahoitusmahdollisuuksia yksityishenkilöille ja organisaatioille opetusjärjestelmän eri tasoilla (sekä nuoriso- että vapaaehtoispalveluja). Näitä mahdollisuuksia selvitetään yksityiskohtaisemmin tässä luvussa.

Erasmus+ yksityishenkilöille

Merenkulkualan yleissivistävän, ammatillisen ja oppisopimuskoulutuksen oppilaitokset ovat tahoja, jotka hakevat rahoitusta ulkomailla suoritettaviin harjoittelujaksoihin tulevia merenkulkijoita tai maissa olevia työntekijöitä varten.

Seuraavat kappaleet selvittävät tavoitteita, toimintoja, rahoitusta ja ajoitusta Erasmus+ ohjelman yksityishenkilöille.

Tavoitteet

Henkilökohtaisella tasolla Erasmus+ -ohjelma tarjoaa mahdollisuuksia seuraaville:

- ✓ **Opiskelijat/Harjoittelijat:** Erasmus+ henkilöohjelma tukee harjoittelua laivanvarustamon aluksella maassa, joka on eri kuin opiskelijan kotimaa. Se helpottaa työharjoittelua ulkomailla, ei kuitenkaan välttämättä aluksella, vaan myös jossakin maissa suoritettavassa työssä. Se soveltuu opiskelijoille, jotka ovat kirjoilla ammatillisissa oppilaitoksissa sekä vastavalmistuneille merenkulkijoille;
- ✓ **Henkilökunta [opetus/koulutus]:** Erasmus+ ohjelmassa on tarjolla mahdollisuuksia viettää jokin aika opettamassa jossakin oppilaitoksessa ulkomailla. Nämä mahdollisuudet ovat tarjolla sekä koulutuslalla työskenteleville henkilöille että merenkulkijoille tai muille merenkulkualalla työskenteleville. Heitä kutsutaan jakamaan osaamistaan ja kokemuksiaan. Koulutusjaksot ulkomailla voivat käsittää työelämään tutustumista, tarkkailujaksoja tai tiettyjä koulutuskursseja.

⁴ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/about_en

Toiminnot

Seuraavat vaihtoehdot ovat yleensä saatavilla merenkulkualalla etsittäessä mahdollisuuksia oppisopimuspaikkojen yhteisrahoitukseen ulkomaille:

Maasta A tulevalla merenkulkualan opiskelijalla on oltava merenkulkualan kokemusta aluksella maassa B (toimisto maassa B). Tällä hetkellä ei ole mahdollista suorittaa oppisopimusjaksoa maan A aluksella.

Opiskelijat kirjoilla korkea-asteen oppilaitoksessa:

Erasmus+ ohjelma tukee harjoittelujaksoja (merenkulkuharjoittelua vieraan maan aluksella tai maissa tehtävässä työssä) ulkomaille:

- ✓ opiskelijoille, jotka ovat kirjoilla korkea-asteen oppilaitoksissa ohjelmaan osallistuvissa maissa (katso Liite A) kandidaatin ja maisterin tutkinnon tasolla sekä tohtorikandidaateille⁵. Nämä mahdollisuudet ovat myös avoinna vastavalmistuneille merenkulkijoille;
- ✓ harjoittelu ulkomaille voi kestää vähintään 2 kuukautta ja korkeintaan 12 kuukautta;
- ✓ opiskelija voi saada Erasmus+ osarahoitusta matka- ja oleskelukuluihin ja lisärahoitusta harjoittelujaksoihin. Määrät voivat vaihdella sen mukaan, kuinka suuret elinkustannusten erot ovat kotimaan ja kohdemaan välillä, kuinka moni opiskelija hakee rahoitusta, mikä on välimatka maiden välissä sekä muiden rahoitusten saatavuus;
- ✓ Tuen määrät ja kiinteät vaihtoihin liittyvät maksut ohjelmaan kuuluvien maiden ja kumppaneina toimivien maiden⁶ välillä on julkaistu Erasmus+ ohjelmaoppaassa⁷;
- ✓ Oppilaitos jättää rahoitushakemuksen vastaavaan kansalliseen toimistoon⁸.

Harjoittelijat (ammattillisessa ja

oppisopimuskoulutuksessa olevat ja vastavalmistuneet): Ammatillisessa koulutuksessa oleville opiskelijoille ja vastavalmistuneille edellä mainitut ehdot soveltuvat myös tässä luokituksessa.

- ✓ Yleensä ehdot ovat vertailukelpoisia ammattiopiskelijoille, tuleville ja vastavalmistuneille merenkulkijoille;
- ✓ Erasmus+ tukee työharjoittelua (merenkulkukokemus ulkomaille) opiskelijoille, jotka ovat kirjoilla ammatillisessa oppilaitoksessa. Nämä mahdollisuudet ovat avoinna myös yrityksissä toimiville oppisopimusoppilaille ja vastavalmistuneille;
- ✓ Tuleva merenkulkija työskentelee joko aluksella, toimistossa tai toisessa ammatillisessa oppilaitoksessa, missä työharjoittelu on osa opiskelua;
- ✓ Harjoittelujaksot voivat kestää 2 viikosta 12 kuukauteen;
- ✓ EU:n tuet on tarkoitettu kattamaan matka- ja oleskelukulut ulkomaille oleskelun aikana;
- ✓ Tulevat merenkulkijat voivat olla tukikelpoisia saamaan rahoitusta paikallisen työkielen oppimiseen;
- ✓ Hakemukset tekevät organisaatiot, jotka myös valitsevat ehdokkaat ulkomaille suoritettavaa harjoittelua varten;
- ✓ Hakemukset jätetään Erasmus+ ohjelman kansallisiin toimistoihin.

Rahoitus ja ajoitus

Kuten yllä on ilmoitettu, Erasmus+ tarjoaa tukea matka- ja oleskelukuluihin tuleville/vastavalmistuneille merenkulkijoille/maissa toimiville työntekijöille. Rahoitusta hakee lähettävä organisaatio (yleissivistävä ja ammatillinen oppilaitos). Harjoittelu ulkomaille opiskelijoille, jotka ovat kirjoilla korkea-asteen oppilaitoksessa voi kestää vähintään 2 kuukautta ja korkeintaan 12 kuukautta. Harjoittelu ulkomaille ammattiopiskelijoille, oppisopimuskoulutuksessa oleville ja vastavalmistuneille voi kestää vähintään 2 viikkoa ja korkeintaan 12 kuukautta. Rahoituksen määrä riippuu monista kriteereistä ja maksimimäärä kohdemaata kohti on määritelty ohjelmaoppaassa.

Lisätietoja

Kansalliset toimistot ohjelmaan osallistuvissa maissa ovat ensisijaisia yhteydenottoaikoja, jotka antavat tietoa ja ohjausta. Niiden osoitteet löytyvät: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_en#tab-1-0

Hakuohjeet

- Hakemuksen tekee oppilaitos, jossa opiskelija on kirjoilla;
- Hakemuksessa tulee olla laivavarustamon yksityiskohtaiset tiedot ja tarjous, jonka se tekee ulkomaan harjoittelujaksolle;
- Lähes kaikilla oppilaitoksilla – erityisesti niillä, joilla on Erasmus+ peruskirja – on kokemusta Avaintoiminto 11 toimintoon hakemisesta Erasmus+ ohjelmassa. Erasmus+ peruskirjan omaavat hyötyvät yksinkertaistetusta hakumenettelystä;
- Kansalliset toimistot tarjoavat käytännön tukea rahoituksen hakemiseen: tiedotustilaisuuksia pidetään alueellisella tai kansallisella tasolla ympäri vuoden.
- https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_en#tab-1-0

5 http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-individuals/trainees/students_en
6 http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node/3_en
7 http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources_en#tab-1-0
8 http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_en#tab-1-0

Erasmus+ ohjelma organisaatioille

- Kaikki merenkulkualan sidosryhmät voivat käyttää hyväksi näitä mahdollisuuksia:
- KA1, vain jos oppilaitos hakee rahoitusta;
- KA2, [EU:n] työmarkkinaosapuolilla on oikeus hakea;
- KA3, [EU:n] työmarkkinaosapuolilla on oikeus hakea.
- Huomaa että ehdot määritellään kyseisissä ehdotuspyynnöissä

Merenkulkualan sidosryhmät, jotka haluavat osallistua Erasmus+ ohjelmaan, voivat olla mukana monissa kehittämis- ja verkottumistoiminnoissa, kuten esim.:

- ✓ nykyisten merenkulkijoiden tai maalla toimivien työntekijöiden ammattitaitojen strateginen parantaminen;
- ✓ organisatoristen valmiuksien kehittäminen ja
- ✓ ylikansallisten yhteistyökumppanuuksien luominen muiden maiden organisaatioiden kanssa tavoitteena kehittää innovatiivisia tuotantoja tai vaihtaa parhaita käytänteitä⁹.

Opetusmateriaalin ja kouluttajan koulutusmateriaalin kehittäminen on esimerkki Avaintoiminto 2:n tukemasta toimintatyyppistä.

Lisäksi tämä ohjelma voi parantaa mahdollisuuksia oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen [tuleville] merenkulkijoille ja maissa toimiville työntekijöille. Erasmus+ tukee kolmea avaintoimintoa organisaatiotasolla [katso seuraavia sivuja].

Tavoitteet

Avaintoimi 1: Oppimiseen liittyvä henkilöiden liikkuvuus –

Tarkoituksena on rohkaista merenkulkijoiden [tulevien] ja maissa työskentelevien liikkuvuutta. Laivavarustamot voivat lähettää tai ottaa vastaan [tulevia] merenkulkijoita tai maissa toimivia työntekijöitä osallistuvista maista sekä järjestää opetusta, koulutusta ja vapaaehtoistoimia. Ammattiliitot voivat olla myös mukana sellaisissa toiminnoissa. Toimintoja on kuvattu aiemmin tässä luvussa;

Avaintoimi 2: Innovointi ja hyvät käytänteet –

Suunniteltu kehittämään yleissivistäviä ja ammatillisia koulutusaloja sekä nuorisotaloa kuuden päätoiminnon kautta:

1. **Strategiset kumppanuudet:** tarkoitus tukea innovaatiota ja yhteisiä aloitteita sektoreilla, edistää yhteistyötä, vertaisoppimista ja kokemusten vaihtoa [esim. uusiin teknologisiin kehityksiin liittyvien kurssien kehittämistä];
2. **Osaamisyyhteydenliittymät:** tarkoitus edistää innovaatiota korkea-asteen koulutuksessa ja vaikuttaa siten liike-elämään ja myötävaikuttaa uusiin lähestymistapoihin opetuksessa ja oppimisessa, yrittäjyyteen koulutuksessa ja korkea-asteen koulutusjärjestelmien nykyaikaistamiseen Euroopassa;
3. **Alakohtaiset taitoyhteydenliittymät:** tarkoitus löytää ratkaisuja osaamispuutteisiin ja varmistaa ammatillisen koulutuksen parempi yhteensovittaminen työmarkkinoiden tarpeiden kanssa. Tarjotaan myös mahdollisuuksia nykyaikaistaa ammatillista opetusta, vaihtaa osaamistietoja ja parhaita käytänteitä, kannustaa työskentelyä ulkomailla ja lisätä tutkintojen ja opintojen tunnistamista;
4. **Toimintasuunnitelma taitoihin liittyvään alakohtaiseen yhteistyöhön:** tarkoitus suunnitella alakohtaisia ammatillisia ratkaisuja teollisuusjohtaisen lähestymistavan pohjalta;
5. **Valmiuksien kehittämishankkeet korkea-asteen koulutuksen alalla:** tarkoitus tukea korkea-asteen koulutuksen nykyaikaistamista, saatavuutta ja kansainvälistymistä kumppanuusmaissa;
6. **Valmiuksien kehittämishankkeet nuorisotyön alalla:** tarkoitus tukea nuorisotyön, epävirallisen oppimisen ja vapaaehtoistoiminnan kehittämistä sekä edistää epävirallisia oppimismahdollisuuksia kumppanuusmaiden kanssa.

Avaintoimi 3: Tuki politiikan uudistamiselle –

Tarkoituksena on lisätä nuorten osallistumista demokraattiseen elämään, erityisesti keskusteluissa poliittisten päättäjien kanssa sekä osaamisen kehittämistä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen ja nuorisotaloilla.

Kaksi lisätoimintaa on Jean Monnet –ohjelman [EU ja sen politiikat] ja urheilun aloilla. Ne eivät kuitenkaan helpota tämän raportin soveltamisalan piiriin kuuluvia toimintoja.

Merenkulkualan soveltuvia Avaintoiminto 2:n piiriin kuuluvia toimintoja selvitetään yksityiskohtaisemmin seuraavilla sivuilla.

⁹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/organisations_en

Toiminnot

Erasmus+ Avaintoiminto 2 – Strategiset kumppanuudet

Strategiset kumppanuudet ovat rajatylittäviä hankkeita, jotka on suunniteltu kehittämään ja jakamaan innovatiivisia käytäntöjä ja edistämään yhteistyötä, vertaisoppimista ja kokemusten vaihtoa yleissivistävillä ja ammatillisilla koulutus- ja nuorisoaloilla¹⁰. Strategista kumppanuutta on kahdenlaista: **innovaatiota** tukevat ja **hyvien käytänteiden vaihtoa** tukevat.

Strategiset kumppanuudet tarjoavat mahdollisuuksia monenlaisille julkisille ja yksityisille toimijoille ja kansalaisjärjestöille toteuttaa laajamittaisia toimintoja, kuten esimerkiksi:

- ✓ Yhteistyön ja verkostoitumisen vahvistaminen organisaatioiden välillä (esim. verkostojen luominen etsittäessä ratkaisua yhteiseen ongelmaan);
- ✓ Innovatiivisten käytänteiden kehittämisen, testauksen ja täytäntöönpanon edistäminen;
- ✓ Osaamisen, taitojen ja pätevyyksien tunnustamisen ja validoinnin edistäminen;
- ✓ Yhteistyön edistäminen alueellisten viranomaisten välillä uusien järjestelmien kehittämistä varten yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen ja nuorisolle;
- ✓ Tuen antaminen oppilaille, joilla on vammaisuutta ja erityistarpeita heidän työmarkkinoille pääsyn helpottamiseksi;
- ✓ Koulutuksen ammattilaisten tukeminen tasa-arvon, monimuotoisuuden ja oppimiseen osallistumisen edistämistoimissa;
- ✓ Vasta saapuneiden maahanmuuttajien kotouttamisen edistäminen ja tietoisuuden lisääminen Euroopan maahanmuuttokriisistä;
- ✓ Yrittäjyyden ja aktiivisen yhteenkuuluvuuden edistäminen nuorten keskuudessa.

Strategiset kumppanuudet voivat kooltaan olla erilaisia ja toiminta voi olla erilaista kyseessä olevan hankkeen tavoitteesta, mukana olevista organisaatioista, odotettavissa olevasta vaikutuksesta ja muista tekijöistä riippuen. Hankkeen tavoitteiden soveltamisalan puitteissa on myös tarjolla mahdollisuuksia oppilaille, opiskelijoille, harjoittelijoille ja henkilökunnalle oppia, harjoitella tai opettaa ulkomailla, mikäli toiminta on rajatylittävää.

Erasmus+ Avaintoiminto 2 – Osaamisyhteenliittymät

Osaamisyhteenliittymät ovat ylikansallisia hankkeita, jotka kokoavat yhteen korkea-asteen oppilaitoksia, laivanvarustamoja ja/tai ammattiliittoja yhteisten asioiden työstämistä varten.

Yleinen pyrkimys on pyrkiä vahvistamaan Euroopan kykyä innovoida ja tukea Euroopan korkea-asteen koulutusjärjestelmien nykyaikaistamista.

Osaamisyhteenliittymät keskittyvät yhteen tai useampaan seuraavista alueista:

- ✓ uusien innovatiivisten ja monitieteellisten menetelmien kehittäminen opettamiseen ja oppimiseen;
- ✓ yrittäjyyden ja [tulevien] merenkulkijoiden ja maissa toimivien työntekijöiden yrittäjyystaitojen kannustaminen korkea-asteen koulutuksessa;
- ✓ tietojen vaihto ja työskentely yhdessä uusien ratkaisujen löytämiseksi.

Osaamisyhteenliittymät tarjoavat mahdollisuuden organisaatioille kehittää hanke, joka myötävaikuttaa johonkin yllä mainittuun kohdealueeseen. Ne ovat avoinna mille tahansa tieteenalalle ja sektorille sekä rajat ylittävälle yhteistyölle.

Esimerkkejä aloista, joita voidaan tukea:

- ✓ Innovaation tehostaminen korkea-asteen koulutuksessa ja liike-elämässä;
- ✓ Yrittäjyyden ja yrittäjätaitojen kehittäminen;
- ✓ Tiedon virtauksen ja vaihdon edistäminen korkea-asteen koulutuksen ja liike-elämän välillä;

Osallistumisesta kiinnostuneiden organisaatioiden tulee toimia läheisesti osana yhteenliittymää:

- ✓ vähintään kuusi itsenäistä organisaatiota vähintään kolmesta ohjelmaan kuuluvasta maasta;
- ✓ joista vähintään kahden tulee olla korkea-asteen oppilaitoksia ja
- ✓ joista vähintään kahden tulee olla yrityksiä/elinkeinonharjoittajia [konsultointitoimistot ja välittäjät kelpuutetaan ehdolla, että ne pystyvät osoittamaan asiaankuuluvaa kokemusta ja sitoutumista kyseisellä alalla].

¹⁰ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/strategic-partnerships_en

Erasmus+ Avaintoiminto 2 – Alakohtaiset taitoyhteenliittymät

Laatimisajankohtana viimeisin ehdotuspyyntö julkaistiin 27. tammikuuta 2017¹¹.

Alakohtaiset taitoyhteenliittymät on suunniteltu ammattitaitojen tutkimiseen suuntaamalla ammatilliset koulutusjärjestelmät työmarkkinoiden tarpeiden mukaisesti. Toiminto toteutetaan:

- ✓ nykyaikaistamalla ammatillinen koulutus mukauttamalla ammattitaidot tarpeisiin ja integroimalla työpaikalla tapahtuva oppiminen;
- ✓ vahvistamalla tiedon ja parhaiden käytänteiden vaihtoa;
- ✓ parantamalla työmarkkinoiden liikkuvuutta;
- ✓ lisäämällä tutkintojen ja opintojen tunnustamista.

Prioriteetti annetaan hankkeille, jotka käsittelevät jotakin alla mainituista erityistavoitteista:

- ✓ ammattitaidon ja pätevyyden parantaminen;
- ✓ laadun, innovoinnin ja kansainvälistymisen edistäminen;
- ✓ koulutuksen kehittämisen ja nykyaikaistamisen edistäminen;
- ✓ koulutuksen kansainvälisen ulottuvuuden laajentaminen;
- ✓ kielen oppimisen ja opettamisen parantaminen.

Pyyntö on jaettu kolmeen eri osaan, joista ensimmäiset kaksi liittyvät merenkulkualan:

- ✓ **Osa 1 – Alakohtaiset taitoyhteenliittymät ammattitaidon tarpeiden tunnistamiseksi.** Niiden tarkoitus on voida tunnistaa ja antaa yksityiskohtaiset todisteet ammattitaidon tarpeista ja puutteista alakohtaisesti. Tämä mahdollistaa puuttumisen puutteisiin tarjoamalla sopivaa koulutusta olipa se ammatillista, yleissivistävää tai alakohtaista koulutusta.
- ✓ **Osa 2 – Alakohtaiset taitoyhteenliittymät ammatillisen koulutuksen suunnittelua ja tarjontaa varten.** Niiden tarkoitus on voida vastata tunnistettuihin ammattitaidon puutteisiin ja tarpeisiin jollakin tietyllä taloudellisella sektorilla kehittämällä innovatiivisia opetussuunnitelmia sekä opettamalla ja kouluttamalla opetusmenetelmien käyttöä. Opetussuunnitelmien ja menetelmien tulee sisältää huolellisesti suunniteltu työpaikalla tapahtuva oppimisosuus ja tukea kansainvälistä oppilaiton liikkuvuutta.

Erasmus+ Avaintoiminto 2 – Suunnitelma alakohtaisia taitoja koskevaa yhteistyötä varten

Jotta olisi mahdollista tarjota alakohtaisesti ammattitaitoon perustuvia ratkaisuja, Uusi osaamissuunnitelma on tuotu julki alakohtaisia taitoja koskevaa yhteistyötä¹² varten.

Toimintasuunnitelma on uusi kehys tärkeimpien sidosryhmien strategiselle yhteistyölle:

- ✓ liike-elämä;
- ✓ ammattiliitot;
- ✓ tutkimus;
- ✓ koulutus- ja oppilaitokset;
- ✓ julkiset viranomaiset.

jollakin tietyllä taloudellisella sektorilla.

- ✓ **Osa 3 – Alakohtaiset taitoyhteenliittymät uuden strategisen lähestymistavan ("Blueprint") käyttöönottoa varten alakohtaiseen ammattitaitoja käsittelevään yhteistyöhön.** Niiden tarkoitus on voida parantaa älykästä ammattitaitokoulutusta ja tarjota selvä strategia ja välineet ammattitaidon puutteisiin tietyillä taloudellisilla sektoreilla. Niitä kokeillaan kuudella sektorilla: autoteollisuus, puolustus, merenkulkualan teknologia, avaruus-paikkatiedot, tekstiili-, vaate-, nahka- ja jalkineiteollisuus ja matkailu [Osa 3 selostetaan yksityiskohtaisemmin erillisessä luvussa].

Mikä tahansa osallistuva organisaatio, joka toimii ohjelmaan kuuluvassa maassa, voi toimia hakijana. Tämä organisaatio hakee kaikkien osallistuvien hankkeessa mukana olevien organisaatioiden puolesta.

Vaatimukset alakohtaisen taitoyhteenliittymän kokoonpanolle ovat erilaiset kullekin osalle:

Osa 1:

Alakohtaisen taitoyhteenliittymän tulee kattaa vähintään 12 ohjelmaan kuuluvaa maata ja sisältää vähintään 2 tasavertaista kumppania, joista vähintään 1 edustaa teollisuutta ja vähintään 1 edustaa koulutuksen tarjoajia.

Osa 2:

Alakohtaisen taitoyhteenliittymän tulee kattaa vähintään 4 ohjelmaan kuuluvaa maata ja sisältää vähintään 8 tasavertaista kumppania, joista vähintään 3 edustaa yrityksiä, teollisuutta tai jotakin sektoria (esim. kauppakamarit tai ammattijärjestöt) ja vähintään 3 edustaa koulutuksen tarjoajia.

Se kannustaa sijoittamista ja rohkaisee EU:n ja kansallisten rahoitusmahdollisuuksien strategisempaa käyttöä. Tavoitteena on kehittää konkreettisia toimia, jotta voitaisiin tyydyttää lyhyen ja keskipitkän tähtäimen ammattitaidon tarpeita ja tukea kokonaisvaltaisesti alakohtaista strategiaa.

Toimintasuunnitelma rakentuu Euroopan komission aikaisemman työn ja alakohtaisten kumppanien työn pohjalle ja tarkoituksena on mahdollistaa taistelu ammattitaidon ja kysynnän kohtaamattomuutta vastaan erityisesti ammattitaitoa käsittelevissä Sector Skills Councils-neuvostoissa ja Euroopan alakohtaisissa taitoyhteenliittymissä. Se voisi myös tukea älykkäitä erikoistumisstrategioita, jotka auttavat alueita keskittämään sektoreille, joilla on suurin kilpailuedun mahdollisuus.

¹¹ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/sector-skills-alliances_en

¹² <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=7386&langId=en&pubId=7969>

Kaikki tämän suunnitelman puitteissa tuotettu asianmukainen EU:n ja kansallinen laadullinen todisteaineisto ja määrällinen data myötävaikuttavat osaamisanoraamaan ja uusiin Europass-kehyyksiin.

Hankkeet suoritetaan kolmessa eri vaiheessa:

- ✓ Ensimmäinen askel koskee **sektorilla ilmenevien ammattitaidon puutteiden** arviointia ja niiden mahdollista vaikutusta kasvuun, innovointiin ja kilpailukykyyn. Kokonaiskasvustrategian olemassaolo ja sopivuus vahvistetaan sektorikohtaisesti samoin kuin yhteys EU-politiikan prioriteetteihin.
Tältä pohjalta tehdään päätös siirtyäänkö seuraaviin vaiheisiin vai ei. Tämän pohjatyön tekee komissio yhteistyössä **työmarkkinaosapuolten** ja sidosryhmien kanssa. Se voi tapahtua enemmän tai vähemmän järjestelmällisesti riippuen siitä, miten sektori on järjestäytynyt;
- ✓ Kun sektorit on valittu, komissio tukee alakohtaisten kumppanuuksien perustamista ja työtä EU-tasolla. Kukin kumppanuusosapuoli kehittää alakohtaisen ammattitaitostrategian, joka tukee kokonaiskasvustrategian tavoitteita kyseisellä sektorilla ja sovittaa yhteen ammattitaitojen kysynnän ja tarjonnan.
Osapuolet tutkivat, kuinka pääsuuntaukset, kuten globaali, yhteiskunnallinen ja teknologinen kehitys mahdollisesti vaikuttaa työpaikkoihin ja tarvittavaan ammattitaitoon, sekä niiden vaikutusta kasvuun, kilpailukykyyn ja työllisyyteen kyseisellä sektorilla (esim. rakennemuutokset, vaikeasti täytettävät työpaikat). Sitten tunnistetaan prioriteetit ja virstanpylväät toimia varten ja kehitetään konkreettisia ratkaisuja, kuten opetussuunnitelmien ja pätevyysvaatimusten luominen ja uudistaminen;
- ✓ EU-tasolla saatujen tulosten pohjalte rakentuen toimintasuunnitelma tuodaan **julki asteittain kansallisella ja alueellisella tasolla**, yhteistyössä kansallisten ja alueellisten viranomaisten ja tärkeimpien sidosryhmien kanssa.

Pilottisektorit ovat:

- ✓ Autoteollisuus
- ✓ Puolustus
- ✓ Meriteknologia
- ✓ Avaruus - paikkatiedot
- ✓ Tekstiili, vaatetus, nahka ja jalkineet
- ✓ Matkailu

Suunnitelmaa laajennetaan tulevaisuudessa muille sektoreille. Vuonna 2017 suunnitelma ei kata merenkulkualaa

Rahoitus ja ajoitus

Erasmus+ Avaintoiminto 2 – Strategiset kumppanuudet

Rahoituksen hakemista varten monet kelpoisuusehdot on täytettävä:

- ✓ Hakemusprosessi kuuluu organisaatiolle, joka sijaitsee ohjelmaan kuuluvassa maassa ja pääsääntöisesti mukana on oltava vähintään kolme organisaatiota ohjelmaan kuuluvista eri maista;
- ✓ Hankkeen kesto on 24 ja 36 kuukauden välillä;
- ✓ Hankkeiden tuki voi olla enintään 150 000 euroa vuodessa hanketta kohti;
- ✓ Hakemukset on jätettävä kansalliseen toimistoon siinä ohjelmaan kuuluvassa maassa, missä hakevan organisaation kotipaikka on.

Hakuohjeet

- Hakemuksen tekee yhteenliittymä, jonka pääsidosryhmä on koordinoiva organisaatio;
- Hakemus jätetään kansalliselle toimistolle siinä ohjelmaan kuuluvassa maassa, missä koordinaattori on;
- Hakemusprosessi kestää useita kuukausia, mukaan lukien kumppanien etsintä;
- Kansalliset toimistot tarjoavat käytännön tukea rahoituksen hakemiseen: tiedotustilaisuuksia ja henkilökohtaista ohjausta on saatavilla alueellisella tai kansallisella tasolla ympäri vuoden;
- Elinkeinoharjoittajan ensimmäistä luonnosta on verrattava monialaisiin ja alalle ominaisiin prioriteetteihin, jotka on mainittu ohjelmaoppaassa;
- Arviointikriteerit on lueteltu ohjelmaoppaassa. Ne on tarkastettava säännöllisesti ennen hanke-ehdotuksen lähettämistä. Seuraavat ehdot ovat voimassa:
 1. Hankkeen merkityksellisyys;
 2. Hankkeen suunnittelun laatu ja täytäntöönpano;
 3. Hanketiimin laatu ja yhteistyösopimukset;
 4. Vaikutus ja levittäminen;
- Koko Erasmus+ ohjelman voimassaolon ajan hankkeen vaikutus on kaikkein tärkein kriteeri. Ehdotusta laadittaessa vaikutuksen tulisi olla aina lopullinen tavoite.

Erasmus+ Avaintoiminto 2 – Osaamisyhteensiittymät

Yhteensiittymää johtaa hakeva organisaatio. Se on organisaatio, joka jättää ehdotuksen osapuolien puolesta ja vastaa pääsääntöisesti hankkeen täytäntöönpanosta. Hankkeen osapuolet voivat olla:

- ✓ Täysimääräisiä kumppaneita, jotka osallistuvat aktiivisesti hankkeeseen hakijan antamin valtuuksin; tai
- ✓ Liitännäiskumppaneita jotka osallistuvat tiettyihin tehtäviin tai toimiin.

Liitännäiskumppanien rooli on määriteltävä selvästi hakemusvaiheessa. Ne eivät voi saada rahoitusta. Molemmat kumppanit voivat tulla joko ohjelmaan kuuluvasta maasta tai kumppanuusmaasta. Organisaatiot kumppanuusmaista ovat tervetulleita, mutta niiden lisäarvo yhteensiittymässä on näytettävä toteen. Pituudeltaan hankkeet ovat kahdesta kolmeen vuoteen, vaikkakin poikkeustapauksissa on mahdollista pyytää jatkoaikaa jopa kuusi kuukautta.

Hakuohjeet

- Hakemuksen tekee yhteensiittymä, josta merenkulkualan pääsidosryhmä on koordinoiva organisaatio;
- Hakemus on jätettävä koulutus-, audiovisuaali- ja kulttuurialan toimeenpanoviraston2 julkaisemilla vuosittaisilla ehdotuspyyntölomakkeilla;
- Hakemusprosessi kestää useita kuukausia, mukaan lukien kumppanien etsintä;
- Kansalliset toimistot tarjoavat käytännön tukea rahoituksen hakemisessa: tiedotustilaisuuksia ja henkilökohtaista ohjausta on saatavilla alueellisella tai kansallisella tasolla ympäri vuoden;
- Elinkeinonharjoittajan ensimmäistä luonnosta on verrattava monialaisiin ja alalle ominaisiin prioriteetteihin, jotka on mainittu ohjelmaoppaassa;
- Arviointikriteerit on lueteltu ohjelmaoppaassa. Ne on tarkastettava usein ennen hanke-ehdotuksen lähettämistä. Seuraavat ehdot ovat voimassa:
- Hankkeen merkityksellisyys;
- Hankkeen suunnittelun laatu ja täytäntöönpano;
- Hanketiimin laatu ja yhteistyösopimukset;
- Vaikutus ja levittäminen;
- Koko Erasmus+ ohjelman voimassaolon ajan hankkeen vaikutus on tärkein kriteeri. Ehdotusta laadittaessa vaikutuksen tulisi olla aina lopullinen tavoite.
- On hyvä ottaa huomioon, että hakemusten hyväksymisaste on hyvin alhainen ja että strateginen kumppanuus saattaa olla paras vaihtoehto.

Maksimi rahoitus kaksivuotiselle hankkeelle on 700 000 euroa, kun taas kolmivuotiselle hankkeelle se on 1 000 000 euroa.

Erasmus+ Avaintoiminto 2 – Alakohtaiset taitoyhteensiittymät

Osa 1 - Alakohtaiset taitoyhteensiittymät ammattitaidon tarpeiden tunnistamiseksi. Alakohtaisen taitoyhteensiittymän tulee kattaa vähintään 12 ohjelmaan kuuluvaa maata ja sisältää vähintään 2 tasavertaista kumppania, joista vähintään 1 edustaa teollisuutta ja vähintään 1 koulutuksen tarjoajia. Osalle 1 [2 tai 3 vuotta] rahoitustuen määrä vaihtelee 330 000 euron ja 500 000 euron välillä.

Osa 2 - Alakohtaiset taitoyhteensiittymät ammatillisen koulutuksen suunnittelua ja tarjontaa varten. Sen tulee kattaa vähintään 4 ohjelmaan kuuluvaa maata ja sisältää vähintään 8 tasavertaista kumppania, joista vähintään 3 edustaa yhtiötä, teollisuutta tai sektorin edustajia ja vähintään 3 edustaa koulutuksen tarjoajia. Osalle 2 [2 tai 3 vuotta] rahoitustuen määrä vaihtelee 700 000 euron ja 1 000 000 euron välillä.

EU:n rahoitus lasketaan käyttämällä kiinteää yksikkökustannustaulukkoa. Nämä yksikkökustannukset on laskettu sillä tavalla, että yhteisrahoitus kuuluu niihin, eli on jo sisällytetty.

Hakuohjeet

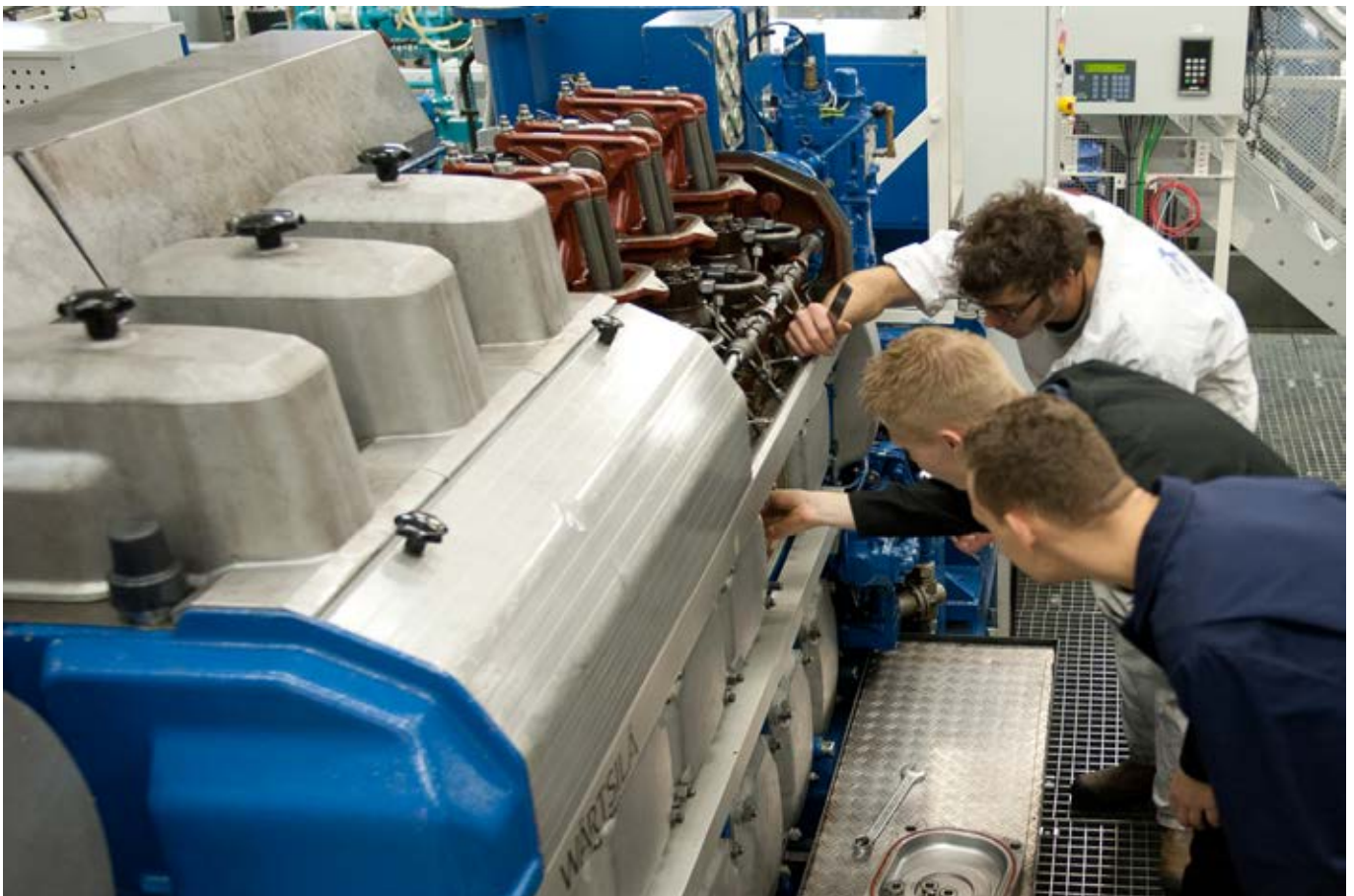
- Hakemuksen tekee yhteenliittymä, josta merenkulkualan pääsidosryhmä on koordinoiva organisaatio;
- Hakemus on jätettävä koulutus-, audiovisuaali- ja kulttuurialan toimeenpanoviraston3 julkaisemilla vuosittaisilla ehdotuspyyntölomakkeilla;
- Hakemusprosessi kestää useita kuukausia, mukaan lukien kumppanien etsintä;
- Kansalliset toimistot tarjoavat käytännön tukea rahoituksen hakemiseen: tiedotustilaisuuksia ja henkilökohtaista ohjausta on saatavilla alueellisella tai kansallisella tasolla ympäri vuoden;
- Liiketoimintatapahtuman ensimmäistä luonnosta on verrattava ohjelmaoppaassa mainittuihin prioriteetteihin;
- Arviointikriteerit on lueteltu ohjelmaoppaassa. Ne on tarkastettava usein ennen hanke-ehdotuksen lähettämistä. Seuraavat ehdot ovat voimassa:
- Hankkeen merkityksellisyys;
- Hankkeen suunnittelun laatu ja täytäntöönpano;
- Hanketiimin laatu ja yhteistyösopimukset;
- Vaikutus ja levittäminen;
- Ota huomioon, että hakemusten hyväksymisaste on hyvin alhainen ja että strateginen kumppanuus saattaa olla paras vaihtoehto.

Lisätietoja

Kansalliset toimistot ohjelmaan kuuluvissa maissa ovat ensisijaisia yhteyspaikkoja tiedon ja ohjauksen saamiseksi Erasmus+ Avaintoiminto 2:sta. Niiden osoitteet löytyvät verkkosivustolta: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_en#tab-1-0

Lisäksi Osaamisyhteenliittymille ja Alakohtaisille taitoyhteenliittymille Koulutus-, audiovisuaali- ja kulttuurialan toimeenpanovirasto (EACEA) on yhteyspaikka: <http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions>

Ammattitaitojen alakohtaisen yhteistyön toimintasuunnitelmaa varten, eri pääosastot voivat olla pääyhteyspaikkoja (tietoja saatavilla ehdotuspyyntöjä käynnistettäessä).

4. EU-rahoitus alueiden ja paikallisen kehityksen alalla

Aluepolitiikka on EU:n pääsijoituskohde. Aluepolitiikka kohdistuu kaikkiin alueisiin ja kaupunkeihin Euroopan unionissa työpaikkojen luomisen, elinkeinoelämän kilpailukyvyyn, taloudellisen kasvun, kestävä kehityksen tukemiseksi ja kansalaisten elämänlaadun¹³ parantamiseksi.

Jotta voitaisiin saavuttaa nämä päämäärät ja käsitellä monipuolisia kehitystarpeita kaikilla EU:n alueilla, 351,8 miljardia – lähes kolmasosa EU kokonaisbudjetista – on varattu koheesiopolitiikkaan kaudelle 2014–2020. Aluepolitiikkaa toteutetaan kolmen päärahaston kautta: Euroopan aluekehitysrahasto [ERKR] ja koheesiorahasto [KR] ja Euroopan sosiaalirahasto [ESR].

Yhdessä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston ja Euroopan meri- ja kalatalousrahaston [EMKR] kanssa ne muodostavat Euroopan rakenne- ja investointirahastot [ESI].

Euroopan aluekehitysrahasto tarjoaa vain vähäisiä mahdollisuuksia yleissivistävien ja ammatillisten koulutustoimien tukemiseen. Kuitenkin niiden tulee olla osa kokonaispakettia taistelussa yhteiskunnallisia ongelmia vastaan kaupunkien asutusalueilla. Koheesiorahasto on rahoitusväline koheesiomaille, joille se tarjoaa enemmän taloudellista tukea samantyyppisiin toimintoihin kuin ei koheesion piiriin kuuluville maille. Valitettavasti yhteishallinnoitu osuus Euroopan meri- ja kalastusrahastosta ei tue niitä toimintatyyppisiä, jotka kuuluvat raportin soveltamisalaan, ja siksi Euroopan sosiaalirahasto onkin päärahoitusväline.

Euroopan sosiaalirahasto [ESR]

Tavoitteet

Kaikki merenkulkualan sidosryhmät voivat hakea tätä rahoitusta yhteistyössä niiden sidosryhmien kanssa, jotka on määritetty kansallisella tasolla.

ESR sijoittaa ihmisiin ja sen tavoitteena on parantaa työllisyys- ja koulutusmahdollisuuksia koko Euroopan unionin alueella. Se pyrkii myös parantamaan heikoimmassa asemassa ja köyhyysvaarassa¹⁴ olevien tilannetta.

ESR:n sijoitukset kattavat kaikki EU:n alueet. Yli 80 miljardia euroa on varattu inhimilliseen pääomaan sijoittamiseen jäsenvaltioissa vuosina 2014 – 2020, ja vähintään 3,2 miljardin euron lisärahoitus on kohdennettu nuorten työllistämisalioitteelle.

Kaudella 2014-2020 ESR keskittyy neljään koheesiopolitiikan temaattiseen tavoitteeseen:

- ✓ työllisyyden edistäminen ja työvoiman liikkuvuuden tukeminen;
- ✓ yhteiskunnallisen osallisuuden edistäminen ja köyhyyden torjuminen;
- ✓ koulutukseen, ammatittaitoihin ja elinikäiseen oppimiseen sijoittaminen;
- ✓ institutionaalisten valmiuksien ja tehokkaan julkishallinnon edistäminen.

Lisäksi 20 % ESR sijoituksista myönnetään toiminnoille, jotka parantavat sosiaalista osallisuutta ja köyhyyden torjuntaa. Tämä tunnetaan temaattisena keskittämisenä.

Toiminnot

EU-asetus määrittelee, että jäsenvaltiot voivat valita toiminnot kansallisen tilanteen perusteella. Seuraavat investointiprioriteetit liittyvät tämän raportin soveltuvuusalaan:

- ✓ yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen, ammatittaitoihin ja elinikäiseen oppimiseen sijoittaminen:
 1. Toiminta 1 – Tehostaa kaikkien ikäryhmien tasapuolista pääsyä elinikäiseen oppimiseen virallisissa, epävirallisissa ja epämuodollisissa yhteyksissä, työvoiman tietojen, ammatittaitojen ja pätevyysien parantamista ja edistää joustavia oppimisväyliä mukaan luettuina uraneuvonta ja hankittujen pätevyysien validointi;
 2. Toiminta 2 – Parantaa työmarkkinoiden merkitystä koulutusjärjestelmissä, helpottaa siirtoa koulutuksesta työhön ja vahvistaa ammatillista koulutusta ja koulutusjärjestelmiä ja niiden laatua, mukaan luettuna ammatittaidon ennakoinnin mekanismit, opetussuunnitelmien mukauttaminen ja työpaikalla tapahtuvan oppimissuunnitelman laatiminen ja kehittäminen, kuten kaksoisoppimisjärjestelmät ja oppisopimusohjelmat.

¹³ http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/what/investment-policy/
¹⁴ http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/social-fund/

Rahoitus ja ajoitus

EU-jäsenvaltiot ovat kohdentaneet 27 miljardia euroa tähän investointiprioriteettiin.

Seuraavilla EU-jäsenvaltioilla [26 valtiota 28 EU-jäsenvaltiosta] on saatavilla rahoitusta toimintoihin, joihin viitataan luettelamakohdassa 1:

10III	
AT	68,654,471
BE	238,641,321
BG	99,045,638
CY	8,619,000
DE	558,055,199
DK	38,885,333
EE	92,595,748
ES	182,310,936
FI	164,713,957
FR	1,374,082,585
GR	55,040,440
HR	160,000,000
HU	485,431,211
IE	96,498,574
IT	268,956,156
LT	134,640,611
LU	4,011,245
LV	22,979,380
MT	12,000,000
PL	440,704,268
PT	564,123,408
RO	239,807,182
SE	186,147,859
SI	178,632,859
SK	55,070,696
UK	1,487,488,189
7,217,136,266	

Kuva 2: Budjetti toiminnalle 1 EU-jäsenvaltioissa

Seuraavilla EU-jäsenvaltioilla [22 valtiota 28 EU-jäsenvaltiosta] on saatavilla rahoitusta toimintoihin, joihin viitataan luettelamakohdassa 2 [Toiminta 2 jäsenvaltioissa]:

MS	ESF allocation to 10IV
BE	28,273,570
BG	13,037,943
CY	17,381,000
DE	1,080,276,284
DK	38,885,333
ES	664,303,264
FI	432,780
FR	42,432,314
GR	381,499,735
HR	85,000,000
HU	56,618,255
IT	720,811,053
LT	56,689,242
LV	35,159,193
MT	6,400,000
PL	1,377,168,361
PT	1,376,906,841
RO	198,228,726
SE	20,683,095
SI	30,363,900
SK	97,670,000
UK	438,849,690
6,767,070,578	

Kuva 3: Budjetti Toiminnalle 2 EU-jäsenvaltioissa

ESR:n rahoituksen lisäksi tarvitaan aina julkista tai yksityistä rahoitusta. Yhteisrahoitusmäärät vaihtelevat 50% ja 85% välillä [95% poikkeustapauksissa] hankkeen kokonaiskustannuksista laskettuna alueen¹⁵ suhteellisesta varakkuudesta riippuen.

ESR-rahoitusta on saatavissa jäsenvaltioiden ja alueiden kautta. ESR ei rahoita hankkeita suoraan Brysselistä:

- ✓ Organisaatioiden, jotka ovat kiinnostuneita ESR-rahoituksesta hankkeelleen, tulisi ottaa yhteys ESR:n hallintoviranomaiseen omassa maassaan tai alueellaan. Asianmukaiset ESR:n yhteystiedot löytyvät seuraavalta nettisivustolta: <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=en>.
- ✓ Yksityishenkilöt, jotka ovat kiinnostuneita osallistumaan ESR-hankkeisiin, voivat löytää asiaankuuluvat ESR-yhteystiedot maansa nettisivustolta <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=en>. Kansalliset ja alueelliset ESR-verkkosivut sekä paikalliset työpaikkapalvelut ovat myös hyviä tiedonlähteitä ESR:n tarjoamista mahdollisuuksista.

Hakuohjeet

- Hakemusprosessi ja tarjotut mahdollisuudet vaihtelevat jäsenvaltiosta toiseen;
- Hakemus on jätettävä hallintoviranomaiselle. On suositeltavaa edeltä käsin ottaa yhteys hallintoviranomaiseen ennakoitujen toiminnan soveltavuuden tarkastamiseksi;
- Harjoittelujaksot eivät ole tämän rahoitusohjelman mukainen avaintoiminto. Ne voivat olla kuitenkin oleellinen osa ennakoitua toimintaa;
- Läheinen yhteistyö oppilaitosten kanssa on tärkeää etenkin maissa, joissa on korkea nuorisotyöttömyys.

Lisätietoja

- ✓ Organisaatioiden, jotka ovat kiinnostuneita ESR-rahoituksesta hankkeelleen, tulisi ottaa yhteys ESR:n hallintoviranomaiseen omassa maassaan tai alueellaan. Asiaankuuluvat ESR:n yhteystiedot löytyvät seuraavalta nettisivustolta: <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=en>.
- ✓ Yksityishenkilöt, jotka ovat kiinnostuneita osallistumaan ESR-hankkeisiin, voivat löytää asiaankuuluvat ESR-yhteystiedot maansa nettisivustolta <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=en>. Kansalliset ja alueelliset ESR-verkkosivut sekä paikalliset työpaikkapalvelut ovat myös hyviä tiedonlähteitä ESR:n tarjoamista mahdollisuuksista.

¹⁵ <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=525&langId=en>

5. EU-rahoitus maatalouden, kalatalouden ja elintarvikealalla

Euroopan meri- ja kalastusrahasto (EMKR)

EMKR¹⁶ on EU:n meri- ja kalastuspolitiikan rahasto vuosille 2014 – 2020. Se on yksi viidestä Euroopan rakenne- ja sijoitusrahastosta, jotka täydentävät toinen toisiaan ja pyrkivät edistämään kasvua ja työhön perustuvaa elpymistä Euroopassa. Sen kokonaisbudjetti on 6400 miljoonaa euroa kaudelle 2014 – 2020. Euroopan komissio hallinnoi suoraan 11% budjetista ja lopusta huolehtivat jäsenvaltiot.

Tavoitteet

Jäsenvaltioiden hallinnoimat EMKR:n tavoitteet ovat seuraavat:

- ✓ Kalastuksen vaikutusten vähentäminen meriympäristöön;
- ✓ Enemmän markkinointityökaluja ammattilaisille ja kuluttajille;
- ✓ Suojeltujen alueiden ja Natura 2000-alueiden yhteinen hoito;
- ✓ Erityistukea pienimuotoista kalastusta harjoittaville

Vaikka jäsenvaltioiden hallinnoima EMKR ei tarkasti liity tämän raportin soveltamisalaan, se voisi hyötyä yhteydenotosta hallintoviranomaiseen jäsenvaltioissa¹⁷

EMKR:n tavoitteet:

- ✓ Mereen ja rannikkoon liittyvien kysymysten yhdennetty hallinnointi;
- ✓ Alojen väliset tavoitteet, kuten yhdennetty merivalvonta, merten aluesuunnittelu, merialan tietokanta;
- ✓ Kestävä talouskasvu, työllisyys, innovointi ja uudet teknologiat, kehittyvässä olevilla ja tulevilla merielinkeinojen sektoreilla;
- ✓ Kalatalouden tieteellinen neuvonanto ja tieto EU:n vesillä ja niiden ulkopuolella, ottaen huomioon ympäristölliset, taloudelliset ja sosiaaliset näkökohdat;
- ✓ Kalastuksen valvonta ja sääntöjen täytäntöönpano edistettäessä alueellista yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä.

Suoran hallinnon alaisina työohjelmat vahvistetaan vuosittain, ja yleissivistävän, ammatillisen ja oppisopimuskoulutuksen tulisi olla osa niitä [2016 ehdotuspyynnöt sinisille urille]. Hyvin todennäköisesti vuoden 2018 työohjelma sisältää toimintoja tähän suuntaan.

¹⁶ https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff_en

¹⁷ https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/docs/body/national_authorities.pdf

6. EU-rahoitus työllisyyden ja sosiaalisten perusoikeuksien alalla

Pilottihanke pitkän aikavälin liikkuvuuteen oppisopimusoppilaille

Merenkulkualan yleissivistävässä, ammatillisessa ja oppisopimuskoulutuksessa oppilaitokset ovat organisaatioita, jotka hakevat rahoitusta tulevien merenkulkijoiden harjoittelujaksolle tai maissa toimiville työntekijöille ulkomailla.

25. tammikuuta 2017, työllisyysasioiden pääosasto julkaisi ehdotuspyynnön "Pilottihanke pitkäaikaiseen liikkuvuuteen oppisopimusoppilaille" (VP/2017/007). Tällä toiminnolla ryhdytään testaamaan toteuttamiskelpoisuutta perustamalla: Eurooppalaiset puitteet oppisopimusoppilaiden liikkuvuudelle: eurooppalaisen kansallistunteen ja ammattitaitojen kehittäminen nuorten integroinnin kautta työmarkkinoilla¹⁸. and builds upon a first Pilot Luonteeltaan samanlainen hanke käynnistettiin 2016 (VP/2016/010).

Tavoitteet

Tämän ehdotuspyynnön lopullinen päämäärä on **tarjota mahdollisuus nuorille oppisopimusoppilaille kehittää ammattitaitojaan ja parantaa työllisyysnäkömiä**, samalla kun se myös vahvistaa heidän tunnettaan Euroopan kansalaisuudesta. Se toteutetaan testaamalla erilaisia lähestymistapoja ja luomalla tarvittava tukeva infrastruktuuri sekä asiaankuuluvat institutionaaliset ja sopimuskehykset [esim. kehittämällä palvelun rakenteita matkustamisen ja majoituksen järjestelyyn, kielikursseja, oppisopimuksia, käytännöllisiä tervetulo- ja tietopaketteja, valmennusmenetelmiä, vakuutusjärjestelyjä] auttamaan oppisopimuskoulutuksessa olevien sijoittamista ulkomaille lähtöhetkestä paluupäivämäärään asti.

Kolme päätavoitetta ohjaa kehitettäviä toimintoja rahoitettavien hankkeiden kautta.

Ensiksinämäryhtyvät arvioimaan, missä määrin on kysyntää asianmukaisten sidosryhmien keskuudessa kehittää pitkän tähtäimen [vähintään 6 kuukautta ja korkeintaan 12 kuukautta] rajatylittäviä oppisopimusoppilaiden liikkuvuusohjelmia ja ohjelmien käyttöönottoa.

Toiseksi hankkeet pyrkivät **tunnistamaan esteitä** [laillisia, käytännön, institutionaalisia, akateemisia jne.] jotka estävät oppisopimuskoulutuksessa olevia suorittamasta pitempiaikaista oleskelua ulkomailla.

Lopuksi opitaan sitä, kuinka **jaetaan hyviä käytäntöjä** ja menestystekijöitä oppisopimusoppilaiden pitkän aikavälin työpaikoista.

Toiminnot

Hankkeiden tulisi sisältää vähintään seuraavat toiminnot:

- ✓ Valmistella ja organisoida ammatillisessa koulutuksessa oleville oppisopimuskoulutusjaksoja, joiden kesto on vähintään 6 peräkkäistä kuukautta ja korkeintaan 12 kuukautta ja jotka tapahtuvat ulkomailla Euroopan unionin jossakin jäsenvaltiossa;
- ✓ Tunnistaa ehdokkaat sijoittavien yritysten tarpeiden ja oppisopimusoppilaiden taitojen mukaan;
- ✓ Organisoida **perehdyttämis-/tervetulotilaisuuksia, ennakoivaa liikkuvuuskoulutusta ja [tarvittaessa] kielikursseja**;
- ✓ Suunnitella ja kehittää **yksityiskohtaisia oppimiseen liittyviä sopimuksia** oppisopimusoppilaiden työpaikkoja varten mukaan lukien asianmukainen opetussuunnitelman sisältö selvin oppimistuloksin, täsmentämällä muodollisia tunnustamisen säännöksiä ja luettelemalla selkeästi kunkin osapuolen oikeudet ja velvollisuudet;
- ✓ Järjestää valittujen oppisopimusoppilaiden **matkat ja majoitus** ja pitää huoli niihin liittyvistä kuluista: meno- ja paluumatka asuinpaikasta kohdepaikkaan, sopiva majoitus ja oleskelukustannukset liikkuvuuskokemuksen aikana;
- ✓ Asettaa paikoilleen tiettyjä toimintoja, jotka **helpottavat nuorten kotoutumista** vastaanottavaan paikkaan ja jotka lisäävät tunnetta Euroopan kansalaisuudesta oppisopimusoppilaiden keskuudessa;
- ✓ Varmistaa että **yritykset** ovat valmiit **ottamaan vastaan ja kouluttamaan oppisopimusoppilaita** koko heidän oleskelun ajan, parhaassa tapauksessa nimittämällä ohjaajan jokaiselle oppisopimusoppilaalle;
- ✓ Hankkeen aikana on suoritettava huolellinen **tarkastelu ja arviointi** oleskelukokemuksen eri vaiheissa. Se mahdollistaa menestykseen ja toteuttamiseen liittyvien tekijöiden tunnistamisen;
- ✓ Kehittää ja testata malleja oppisopimusoppilaiden **pitkän tähtäimen** vaihdoille yrityksissä;
- ✓ Suorittaa oppisopimusoppilaiden ulkomailla oleskelun kaikkien eri näkökohtien **säännöllinen arviointi** ja luoda mekanismit palautteen antamiseen komissiolle;
- ✓ Tunnistaa oppisopimusoppilaiden liikkuvuuteen Euroopassa liittyvät **julkisen rahoituksen** eri mahdollisuudet ja ehdottaa mahdollisia muita tapoja tuen optimoimiseksi;
- ✓ Kehittää ja toteuttaa **viestinnän ja tietoisuuden lisäämissuunnitelma** kohdistamalla etuihin, joita saadaan oppisopimusoppilaiden pitkän aikavälin liikkuvuudesta. Suunnitelma tulisi sopeuttaa kyseisten työmarkkinoiden ja ammattikoulutuksen sidosryhmien intressien ja tarpeiden mukaan

¹⁸ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=629&langId=en&callId=5046&furtherCalls=yes>

Rahoitus ja ajoitus

Jotta kelpoisuusehdot täyttyisivät, johtavan hakijan, yhteishakijan ja liitännäistahojen on oltava julkisia tai yksityisiä yrityksiä, jotka toimivat aktiivisesti ammatillisen koulutuksen alalla.

Tämän ehdotuspyynnön perusteella myönnettyjen avustusten tarkoitus on rahoittaa toimintoja, jotka on suunniteltu täyttämään pyynnössä määritellyt tavoitteet ja erityistoiminnot. Tämä sisältää **hankkeiden tuensaaneiden infrastruktuurin ja verkoston kehittämiskustannukset; samoin myös oppisopimusoppilaiden liikkuvuuteen liittyvät todelliset kustannukset** [ulkomailla opiskelevien matkat, majoitus, paikallisliikenne ja oleskelu] katetaan myönnettyillä avustuksilla.

Tämän pyynnön mukaisten toimintojen EU:n osarahoitukseen varatun kokonaistalousarvion arvioidaan olevan 2 841 856 euroa. Haettujen EU avustusten määrän arvioidaan olevan 300 000 ja 500 000 euron välillä. Tämän ehdotuspyynnön mukainen EU-rahoitus ei saa ylittää 85 prosenttia toiminnan tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Määräaika hakemusten jättämisellä on 29. maaliskuuta 2017 ja toimintojen ennakoidaan alkavan heinäkuussa 2017.

Sijoittaminen Euroopan nuoriin [tulevat aloitteet]

7. joulukuuta 2016, Euroopan komissio käynnisti aloitteen ”Euroopan nuoriin sijoittaminen”¹⁹, esitellen toimenpiteitä, joiden tarkoitus on edistää nuorten työllistämistä, parantaa ja nykyaikaistaa koulutusta, sijoittaa enemmän nuorten ammattitaitoihin ja lisätä mahdollisuuksia oppia ja opiskella ulkomailla.

”Euroopan nuoriin sijoittaminen” ohjelmaan kuuluvat aloitteet antavat Euroopan komissiolle perspektiivin vuoden 2017 jälkeiselle ajalle.

Aloitteet

ErasmusPro-toiminnan käynnistäminen

Komissio aikoo käynnistää uuden toiminnan ”ErasmusPro”, jonka tarkoitus on lisätä liikkuvuuskokemuksen vaikutusta ja laatua uusien ulkomailla toteutettavien harjoittelupaikkojen kautta. Tämä aloite mahdollistaa vielä 50.000 uutta liikkuvaa pitkän tähtäimen oppisopimuspaikkaa [6 – 12 kuukautta].

¹⁹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=896&newsId=26926&furtherNews=yes>

Verkkojen Eurooppa-väline (CEF)

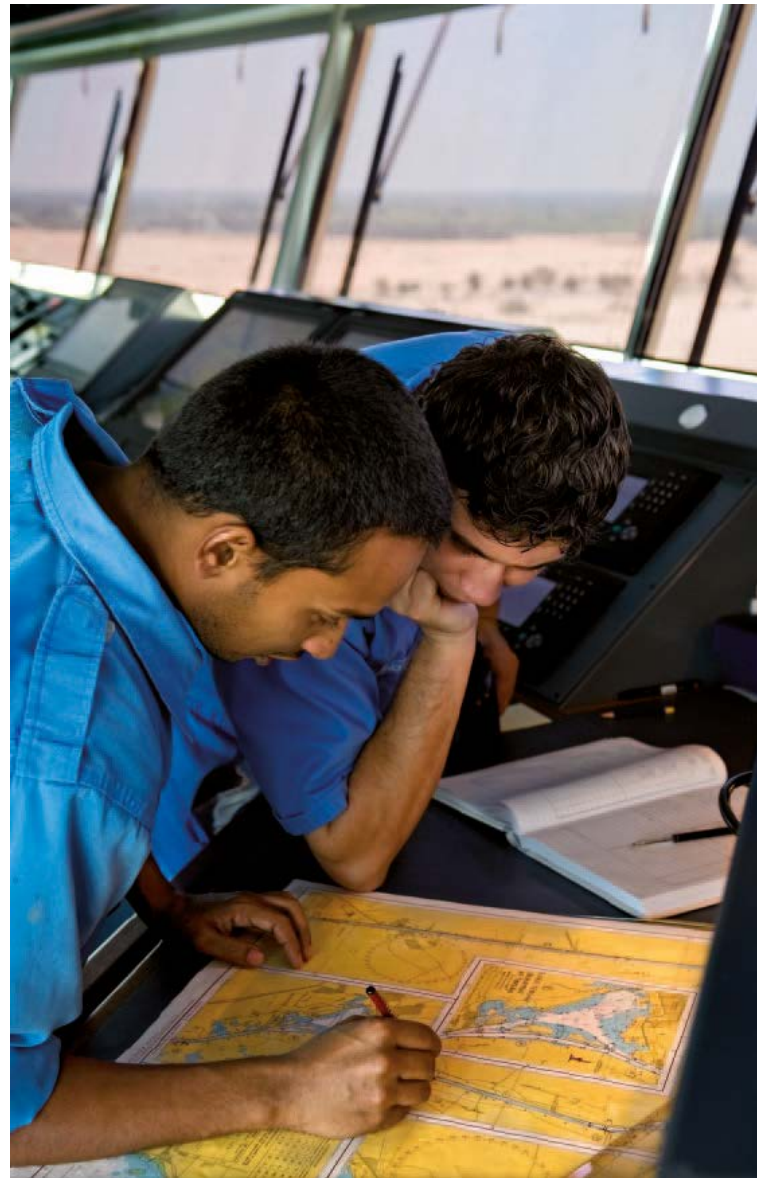
Verkkojen Eurooppa on EU:n tärkeä rahoitusväline, joka pyrkii edistämään kasvua, työpaikkoja ja kilpailukykyä kohdennetun infrastruktuurisijoittamisen kautta Euroopan tasolla²². Se tukee suorituskykyisten, kestävien ja tehokkaasti yhteenliitettyjen Euroopan laajuisten verkostojen kehittämistä kuljetus-, energia- ja digitaalipalveluilla. Verkkojen Eurooppa -sijoitukset täydentävät puuttuvia linkejä Euroopan energia-, kuljetus- ja digitaalipalveluissa. Verkkojen Eurooppa-välineen tarjoamista eduista hyötyvät ihmiset kaikissa jäsenvaltioissa, koska se helpottaa ja tehostaa matkustamista, parantaa Euroopan energian toimitusvarmuutta mahdollistaen samalla uusiutuvien energianlähteiden laajemman käytön ja helpottaa rajat ylittävää vuorovaikutusta julkishallintojen, liiketoimintojen ja kansalaisten välillä.

Rahoitustukien lisäksi Verkkojen Eurooppa tarjoaa taloudellista tukea hankkeille innovatiivisten rahoitusvälineiden muodossa, kuten takuut ja hankkeiden joukkovelkakirjat. Nämä välineet saavat aikaan merkittävän vipuvaikutuksen EU:n budjetin käytössä ja toimivat katalysaattoreina houkuttelemaan lisärahoitusta yksityiseltä sektorilta ja muilta julkisen sektorin toimijoilta.

Tammikuusta 2014 lähtien, INEA on portaali Verkkojen Eurooppa mukaiseen rahoitukseen. INEA panee täytäntöön suurimman osan Verkkojen Eurooppa ohjelmabudjetista, yhteensä 27,4 miljardia euroa 30,4 miljardista eurosta (22,4 miljardia euroa liikenteeseen, 4,7 miljardia euroa energiaan ja 0,3 miljardia euroa televiestintään).

Verkkojen Eurooppa on jaettu kolmeen alueeseen: energia, televiestintä ja liikenne. Verkkojen Eurooppa liikenne kohdistuu rajatylittäviin hankkeisiin ja hankkeisiin, jotka tähtäävät pullonkaulojen poistamiseen tai puuttuvien yhteyksien rakentamiseen keskeisen ydinverkoston eri osuuksilla ja kattavalla verkostolla, sekä horisontaalisiin prioriteetteihin kuten liikenteen hallintajärjestelmät. Verkkojen Eurooppa liikenne on omistautunut toimintaan: merten moottoritiet, tarkoituksena keskittää rahtiliikennevirtoja merikuljetuksen logistiikkaan perustuville reiteille siten, että parannetaan nykyisiä tai luodaan uusia elinkelpoisia, säännöllisesti ja tiheästi liikennöityjä meriyhteyksiä jäsenvaltioiden väliseen tavaraliikenteeseen maanteiden ruuhkautumisen vähentämiseksi ja/tai syrjäisten ja saarialueiden parantamiseksi.

Ehdotuspyynnöt julkaistaan INEA:n verkkosivustolla: <http://ec.europa.eu/inea/connecting-europe-facility/cef-transport>

²² <http://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility>

8. Päätelmät

Merenkulkualan yleissivistävän, ammatillisen ja oppisopimuskoulutuksen oppilaille saatavana oleva rahoitus on rajattu, kun kyseessä on rahoitusvälineet, jotka tukevat suoraan näitä toimintoja. Parhaat vaihtoehdot tarjoaa Erasmus+ ohjelma ja erityisesti Avaintoiminto 1 ja Avaintoiminto 2. Lisäksi Euroopan sosiaalirahastolla on useita mahdollisuuksia valmiina, vaikkakaan ei kaikille EU-jäsenvaltioille. Pilottihanke oppisopimusoppilaiden liikkuvuudesta pitkällä aikavälillä tarjoaa myös mahdollisuuksia. Lisäksi on nähty hyväksi sisällyttää koulutus- ja työharjoitteluohjelmien kehittäminen (ja mikäli mahdollista yleissivistävä, ammatillinen ja oppisopimuskoulutus) erottamattomana osana tutkimusta ja käyttöönotto toimintoja.

Liite A: Erasmus+²³ – ohjelmaan osallistuvat maat

- ✓ Itävalta;
- ✓ Belgia;
- ✓ Bulgaria;
- ✓ Kypros;
- ✓ Kroatia;
- ✓ Tshekin tasavalta;
- ✓ Tanska;
- ✓ Viro;
- ✓ Suomi;
- ✓ Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia;
- ✓ Ranska;
- ✓ Saksa;
- ✓ Kreikka;
- ✓ Unkari;
- ✓ Islanti;
- ✓ Irlanti;
- ✓ Italia;
- ✓ Latvia;
- ✓ Liechtenstein;
- ✓ Liettua;
- ✓ Luxemburg;
- ✓ Malta;
- ✓ Alankomaat;
- ✓ Norja;
- ✓ Puola;
- ✓ Portugali;
- ✓ Romania;
- ✓ Slovakia;
- ✓ Slovenia;
- ✓ Espanja;
- ✓ Ruotsi;
- ✓ Turkki
- ✓ Yhdistynyt kuningaskunta;

Liite B: Yleiskatsaus kontakteista rahoitusohjelmakohtaisesti

- ✓ Erasmus+: Yleiskatsaus kansallisista toimistoista: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_en#tab-1-0
- ✓ Erasmus+: Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto: http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php;
- ✓ ESR:n hallintaviranomaiset: <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=en>;
- ✓ Kansalliset yhteyspisteet Horisontti 2020: http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/support/national_contact_points.html;

²³ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node/3_en

Euroopan yhteisön kansallisten varustamoyhdistysten keskusjärjestö (ECSA)
ja Euroopan kuljetustyöntekijöiden liitto (ETF)

Tämä hanke on saanut taloudellista tukea Euroopan unionilta.